

Проверено
1949 г.

7-83449

موقوفیت خاطرہ لری

ی . آ .

Оренбургъ.
Типо-лит. Т-ва Каримовъ, Хусиновъ и К^о.
1907

Проверено
1949 г.

7-83449

موقوفیت خاطرہ لری

ی. آ.

اورنبورغ

کریهوف، حسینوف و شرکاسی مطبعہ سی،

۱۹۰۷

موقوفیت خاطرہ لری .

ن. طوطاشقہ تحفہء محبت ...

ی. آ.

موقوفیت خاطرہ لری

مقدمہ یرینہ

بیامم نہ کمی برہدئہ طوغری انسانلری
سور وکلہ مکدہ اولان طبیعت ، اغفال ایلہ حکمی
آلتندہ طومتق ایچون اونلرہ حیاتی سود یریبور .
اوت ، حیاتی مجنونانہ سویبورز ؛ و ہونتیچہ سز
عشقمز ایلہ بشریت یشایور . بزی اسیرلری حالنک ،
قیر باجلایہ قیر باجلایہ ایشلتہرک ، طبیعت ہلسکہ دہ
ہدفنہ ایرشیر ؛ لکن اوندن بزہ نہ ؟ ..

مع ما فیہ حیاتہ وصالدن عبارت عمر ، نقر
مؤلم اولسہ بیلہ لتلیدر : اونی خاطرلادقچہ انحق
کیچدیکنہ تأسفی ایدرز ؛ الگ زیادہ عذاب کوردیکمز
بر محلی ترک ایدرکن بیلہ مطلق متأثر اولورژ ،
زیرا اورادہ سوکیلی حیاتنک بر پارچہ سنی دفن
ایتدک ...

« موقوفیت خاطرہ لری » نک دہ ہنم ایچون
طبیعی قیمتتی وار . لکن بیامم اوقویان بولوزرمی ؟
اوقویانلر ولو بر ایکی یرندن اولسون آزیچق
متأثر اولورلرمی ؟ — بر عثمانلی محوری کمی بر
قطرہ یاش ایستہ میورم ، چونکہ بوپک قیمتلی ؛
یورکی آزیچق تیتہرہ تن ، کوچوچک بر تأثر ...
بکا بودہ یتہر .

قزان ، ۲۷ مای ۱۹۰۷

ی . آ .

موقوفیت خاطرہ لری

قزان ولایت مجبسی ، ۸ مارٹ ۱۹۰۶

۱

أولو بر قیش کیجھسی . راطب ،
بیاض لکھلی ، متحرک بر قراکلق . بویوک
پارچہ لرلہ آقان قار ، اطرافہ صولو ، یومشاق
بر تنہالق ویریور .

اویومشم ... مزعج ، صقنتیلی ، قورقولی
بر اویقو ایلہ دکل ، معناسز ، حسسز ،
رؤیاسز ، بیرتیقسز ، بر اویوشقلقلہ .

۰۰۰ بردنبرہ قوی ، تیز بر چنغراق
ضربہ سی ! صرعوی بر احتلاج ایلہ
اویانیورم : هنوز صباح اولمامش :
طیشاریدہ قار بیاضلغندن غیری آید نلق
یوق ... عجبا رؤیامی ؟

او ! بر ضربہ دہا ! - اولکنندن
شدید ، عنیف ، عادتا چنغراغک تلنی
قوپارہجق . لامپہ می یاقیورم : ساعت دہا
درت .

قبوی آچیورم؛ ہنوز یتاقدن چیقان
 آلیق، ترلی وجودیمہ خار جک رطوبتلی،
 صوغوق روزکاری، اویقودن ہنوز
 آیریلان کوزلریمہ قہو اوکنہ دیکیلان
 رہوولوہرلی، فلنچلی پولیس ضابطلری
 چارپیور... آلیق، آلیق کوزومی
 اوغوشدیریورم: اویانیقہمی یم؟
 - اویکزی تحری بہ کلدک .

سسز، سوق طبیعی ایلہ، اویقودہ
 یورور کبی یول کوسترپیورم. کاندلرک
 آرقہسی کیسلپیور: ضابطلردن صوگرہ
 برسوری افراد، دہا صوگرہ بکچیلر...
 اوطمہ طولپیور .

کتابلرم، کاغدلرم: مکتوبلرم -
 سودیکلرمدن کلان مقدس، صہیمی حریم
 سوزلرلہ مملو اوسویہلی مکتوبلرم -،
 رسملر، سودیکلریمک کندی الیمک اوزون
 زمان طوتہیہ قیامادیغم او معزز تصویرلری،
 ہر شیئم، روحک، حیاتمک بوتون تجلیات
 خارجہ سسی، بربر او بیانچی اللردن
 کیچیور، بربر تننیلپیور... لکن، یوق
 حقیقتی اعتراف ایتہلی، اوخشین اللرک
 صاہبلرندہ بیلہ محبت وانسانیتک الہی
 شعاعاتی وار: اوت، حس ایدیورم،

کور پیورم کہ ابوینمک رسماری اللرنده
ایکن، کوزلرنک یومشاق، سویلملی و متاثر
بر تبسم بلری پیور.

ساعت بش : وقتسز مسافرلرم ،
طاتسز وظیفه ارینی بیتردینر . و توقیفملده
مأمور اولدقارینی اخبار ایتدیلمر :
حاضرلندم ، کیتندک .

قار یاغیور . هوا راطب . سوقاق
تنها . بیاضه بولانمش سیاه کولکهلر ،
یومشاق ، صولاق ، عکسسز آباق سسلریله
نادرا کوزه چار پیور . . . اوکمز پک آز
سچیله بیلیور : نره یه و نیچون کوتور پیورلر ؟
عجبا حالا رؤیاده می یم ؟

۲

۱۰مارت .

باصیق طاوانلی ، پیس ، صیجاق ،
قراکلق ، دومانلی بر او طه . توتهن بر
لامپه نك کدرلی و کور آید نلغیله ملوث بر
ماصه باشنک ، کیرلی ، مائی بلوطلر آراسندن
کوچلکله سچیلن اوچ پیچمسز قفا . قاپو
یاننده کی صره لره ، خور ولدایه رق نفس

آلدقچہ بوتون او طہیی قوصدور وچی
 آغز، تیر، اویقو و مشین قوقولاری۔
 طولدیران قیرمزی و شیشمان پولیس افرادی
 آبانمش، اویورلر۔

تمییز، صاغلام، صوئوق، بیاض
 برہوا ایلہ برابر بومستکرہ، قارا و ایلیق
 بودرومہ آتلمشdq. آغیر، طونوق بر
 پاطردی: افراد آساغہ قالمش، ماصہ
 باشندہ کیلر برونلرینی کاغدلرندن
 آیرمشدیلر۔ نفرلر، معناسز، اویقولی
 کوزلرینی، حیوانی بر حماقتلہ بزہ چویردیلر:
 اویوشیق عطاقلرینہ سکتہ ویردیکمز ایچون
 حدتلی کبی ایدیلر؛ اوتکیلر بر قاچ سطر
 دھا فضلہ یازدیرمق اذیتنی یوکلندیکمز ایچون
 صورت آصیبورلردی..

پرستاف، نازک و انسانیتلی،
 «شمذیلک اوطوریکز!» دیدی و کیتدی.
 کاتبلر کاغدلرینہ، افراد اویوشقلقلرینہ
 رجوع ایتدیلر.. بن اویاندیغم زماندن
 اعتبارا ہیاتمی تکرار یشاتمق ایستیوردم؛
 بوتون افکارم شو ایکی نقطہ دہ تمرکز
 ایدیوردی: موقوفم، لکن نیچون؟..
 بر آزدن اوزون بویلی، اوزون

صاری صاچلی ، پاپاس قیافتلی برکنجی دھا
کیتردیلر : طانیشدق .

چای ایچمہ یہ مساعک اولندی . برنفر
جدیتله ، عادتا ارتباط و محبتله ، خدمت
ایدیوردی ...

دھا سوگرہ ، اسملریمز یازیلارق ،
اشیامز آلینہرق ، محبسہ کوندریلدک .
اوح ، یاربی ! کیرہرکیرمز ، ہیچ صو
یوزی کورمہ مش ، اصلا تطہیر اولونماہش
بر آبدستخانہ قوقوسی سزی استقبالی ایدیور :
اوطہ دکل ، بدرف ! وحشی حیوان کبی
خوف ایله ، تخویف ایله باقان ایکی انسان
— آہ ، اوت انسان ! — بر آز طوغریلدیلر ؛
بونلری ده تعجیز ایتہش اولدم ..

بویوجک بر اوطہ ؛ یارتیسی کیرہوت
ایله مشغول ؛ برکوشہ ده قوجامان برمیچ .
اوطہ نک دوشہ مہسی ، دیوارلری ، کوزدن
یاش کیترہ چک تدر آمونیاق قوقوسی نشر
ایدیور ...

یکی آرقداشلرم ، بندن اورنک
آلارق اوطہ یی آدیلمہ یہ باشلادیلر :
قفس ایچنک کی درلر نوعدن بیرتیجی حیوانلرہ
بکز ییوردق : کوچوکی اینجہ ، صاری ،
ماوی کوزلی ، شیطان برشیدی ؛ آتشی

کوزلری، مستیزی آغزی دائما کولیور؛
 ہیچ شہہ یوق کہ فعال دماغی بوقفسدن
 قاچاق دایک آرامقله اوغراشییور. بو،
 کوچوک، صاری برتیلکییی آندیرییوردی.
 بویوکی، قبا وخویرات وجودی،
 متاثر ومغہوم کوزلری، آبدال وقراکلی
 چہرہ سیله، حدتلی وآغیر یوروشیلہ عادتا
 بر آیی کبیدی..

قیصہ جہ فونوشہ رق، بوزوالہلی
 دوشکونلرک خرسزلقل یقالندقلرینی آکلادم.
 بویوکی دییوردی کہ: «آہ، سرخوشلق،
 راقی.. ہپ اوندن.» اوت، بوکون
 آرتیق پشیمان ایدی: شمدی، مطلق
 برچوق دفعہ لر توبہ ایدییوردی.. لیکن.
 ہپ بیتودہ آرقداش! سن ینہ ایچہ
 جکسک!.. ینہ چالاچقسک!.. ینہ بو
 محبس دینلان مذبلہ یہ آتیلایقسک!..

۳

۱۲ مارت

قراکلی کیچہ ایچنک آیدین بر مہتاب:
 او ہواسی کرہ فوقولردن، روحی آلام
 واضطرابدن عبارت مردار وقراکلی

اوطه ده ، محبت ، لاقیدلك وشطارتدن
 متشكل ، لطیف ونورلی بر جمعیت قورو
 لمشدی ... انین متألمانه ، شوؤم غلیظه ،
 تهدیدات غضوبانه دن غیر ی صدا ایله
 تتره مهین بو بدبخت هوا ، شمدی محبتکار ،
 نسایت آمیز ، قوتبخش ، شوق آور ،
 حلاوتلی بر موسیقی ایله اهتزار اییدیور ؛
 ماصهیه صاچیلان میوه لر ، قرابیه لر ، چای
 فنجانلری بو اذواق معنویه بی ، لذائذ ماده
 ایله فوتلیوردی ... بو عید روحانی ، بیلهم
 قاچ ساعت دوام ایتدی ، لکن هر حالده
 ساعتلر دقیقه دن قیصه ایدی ! اطرافمزی
 محیط قراکلق ، پیسلك و مجتولیت استقبال ،
 بو آیدین ، پاك ومسعود حالک بوتون
 اوصافنه فوق العاده بر شدت ویر یوردی .
 اوح ، لکن هنمزك قلبنده تتره بن
 بر اینجه تل واردی که بو آنک قیصه لغنی
 اخبار ایله روح شاطریمزه کوچوک ، کوچوک
 زهر زرلری سرپمکنن حالی دکلدی :
 آیر یلاغنز ، وکیم بیلر نقدر زمان ایچون ؟ ..
 ... مشؤوم دقیقه کلوب یتدی :
 آیر یاشدق ؛ کولوشدن چهره لریمزله
 مستور آغلابان قلبلریمزی کور یوردق .
 اوت ، بنمده قلبم آغلیوردی ، لکن

بودرونی یا شلرده، صانیرم که مسرت
 و سعادت، آلام و اضطرار بدن زیاده ایدی..
 اوچی، نهایتی کورونمه یین بر لاییره نته
 صوقولیورم، لیکن آیی ریلدیغم عالیده
 بنی سوهن - آه، نه طاتلی سوز! تکرار
 ایک جکم - بنی سوهن قلبلر واردی ...

۴

۱۲ مارت

اویانیورم... هر طرفی بیاض کیر چله
 بادانه لشمش، کوچوک بر مکعب ایچنک ایم.
 طاوانه یاقین مستطیلی پنجره دن، دمیر
 پارماقلر ایله پارچه لشمش رنجیده بر
 آیدنلق کیری یور یا لکزلق، سکون.
 دوشنمک، حر ماضی یی یشامق، کورمک
 ایستیورم. استقبال؟.. بو بر اشارت
 استفهام: جوابنی آرامقله نه دن کندیمی
 یورایم؟

برقاچ کون اولیسی بر مسامرہ
 موسیقیه ده ایدک. شو برك، بتهوونك
 ده ای سماویلرندن طوغان نغماتی معروف
 بر تربیو مهارتله سالونه سر پر کن، سامعین
 او هوای الحان ایله بیهوش، نفس آلماقسزین

دیکلرکن ، بن یالکز « اونی » سیر
ایدیوردم...

« او » پارماقلغه طایانمش ، اللری
چکه سنده ، مرردن برپسیخه هیکلچکی کبی
حرکتسز ، دیکلیور ، دیکلیوردی... بن
بر آز اوتده ، دیواره یاصلانمش ، بتهوونک
روحی مبهم برسورر ایله تألیم ابدن
صوناتوسنک کنیش نفسلریله بو هیکلچکک
جانلانه رق یوکسلدیکنی ، اوچدیغنی
کوریوردوم... آه ، بودقیقه لر!.. غدار ،
بی انصاف حقیقتک ایچنک یشانمش ، جنت ،
خیال دقیقه لر! ممکن اولاجقه می ، بردها
سزه قاوشمق؟!..

جمعه کونی ، بلدییه سالوننک سیاسی
مجلس واردی . سالونه اکیوزدن فضله
آدم طوپلانمشدی . چوغی ، قیصه ، کیرلی ،
ایش کورکلرندن ، کوچوک پارلاق کوزلی ،
صاچسز ، سیوری قفالری چیقار چیقماز
طوران تاناراردی . کلدیکم زمان آرتیق
مجلس آچلمشدی : رئیس ، اهییتسز بعض
شیلر آکلاتیوردی بو ، چوق سورمدی ،
بیتمدی... سکوت . یالکز بوشیشمان کومه نک
خورولدایه رق آلدیغی آغیر نفسی
ایشیدیلیور...

- برشی سویلمک ایسته بین یوقهی؟
 ینه سکوت... پارلمانه، یعنی
 سـویلیشیله جک بیره دگل، دو مایه یعنی
 دوشونیله جک بیره حاضرلاندقاری بسبیلی:
 هرکس باشنی اکمش، دوشنیور، یوق،
 طوغریسنی سویلملی، دوشنیورلرده؛
 چهره لرندن آنجق: - نیچون بزی تعذیب
 ایله بورایه سور وکلدیکز؟ نه سویلیه جکسه
 گز، هایدی چابوق!.. ایشیمز وار اویله
 اویقوسنی دها اویومادق... عتابی اوقنیور.
 لکن بو عتاب کیمه؟

رئیس بر آز صبر سز لقله: - تکرار
 ایدیورم، سوز ایسته بین یوقهی؟ نیایت
 برنجی صرده اوطوران، سابق تاجرلردن،
 کوهزه برذات، سوز آلیور: ربطسز،
 نیایتسز بر اشکنجه. بویل پارلمانه، سوزسز
 دو ما البت مرجع..

برنجی صرده کلیورم. صول یانمکی
 قوکشم، بیلدیزلریمز بردرلو یاریشه مایان
 اختیار. بوتقر بدمن عادتاً حد تلنیور؛
 الندن کلسه، اوطه دن طیشاری آته جق.
 بنده منبره سوق اولنیورم. لکن، سانکه،
 نه اولاجق؟. بیلنلر ایچون ذاتا معلوم، بیلمینلر
 ایچون سوکره دن ده مجهول، هپسی ایچون بوش،

بیسود، بر قاج شی سویلیہ حکم: بعضلری
 آلیقشلیہ جق، بعضیلری صورت آصہ جق .
 آلیقشلیانلرک آوچلری آغریر کن ،
 بن ، چوچق کبی بوتخف سسدن منون
 قالا جغم! صورت آصانلرک ، علیتمده کی
 اسباب حدنلرینہ بریکی سبب دها منتظم
 اولمش اولہ جق .. ایشته اوقدر!

عادتا خبرم بیلہ اولمقسزین، اوکهنہ
 تاجردن سوگرہ کندیمہ منبرده، قوللریمہ
 صالار، و آتشی، آتشی سویلر بولپورم!
 سوگرہ، آلیش .. مناظرہ .. حقلی کورینمک
 آرزوسی . بر قاج نطق دها .. ینہ مناظرہ ..
 جمعیت هیچ بریسنه آلدیرمیور: بو کورلیدن
 کندینہ تعلقلی برشی بولمیور؛ او، اویلہ دن
 سوگرہ کی اویقوسنی اویور ...

... لیکن آہ، اوخیال دقیقه لری! ..
 ... بو آرالق مکعبک دار، رنگی مہم
 قپوسی، غجیر دایہرق، کویامستکرہ
 وظیفہ سنده اشتکا ایدرک، آچلدی:
 — چای حاضر، یوقاری بہ کلیکز .

۵

۱۲ مارٹ

بیماعت ایگی صولری . غلبہلق

چامورلی سوقاقلردن، کوتی بر قزاق۔ لہ ،
 پولیس رفاقتنک ، بلدیہ حبس خانہ سنہ سوق
 اولنیورم . چاست حولیسنی ترک ایک جگمز
 زمان ، اوچ بیش جانندن آرقداش تشییعہ
 کلہ شلردی ؛ اونلرک صمیہی حلقہ لرنندن ،
 آتک عنیف بر چکیشیلہ آیریلرکن ، قلبمک
 برشی قوپمش کبی اولدی . چویریلدم ،
 نمناک کوزلرلہ بکا باقیورلردی ...

شمدی کیچدیگمز سوقاقلردہ درلو
 نظرارہ هدف ایدم : ممنون ، مستہزی ،
 مترحم ، حدید... بر ہمشیریم باغریوردی :
 - بریکسیسی مسلمان ! ..

محبسک اوکنده طوردق : چیرکین ،
 کیرلی قوجہ بر قپو ؛ قالین دەیر پارماقلق ؛
 بیوک جٹہ لی اونیفورمہ لر ؛ یوزلرنده
 مرحمتسز ، آلاجی بر شطارت : - ہایدی ،
 بیورک ! ..

آرقہ مزدن آغیر قپو - کیم بیلیر بر
 دہانہ زمان آچلمق اوزرہ - ماتمی بر انین
 ایلہ قبانندی .

کوچوک ادارہ اوٹہ سنده ، اسمہز ،
 اوصافہز ، بویہز ، حتی دیشلریمز ،
 صوریلدی ، اولچیلدی ، صاییلدی ! اشیامز ،
 اوست باشمز بردہا آراندی . نہایت دائما

کوار ہرزندانجی، درت کلیدی قپودن
کیچرہ رک، برچوق کنجلاہ طولمش
بر اوٹہ یہ آندی: کورلتی، ال صیقمہ لہ؛
بزده بر آلیقلق...

یوآش، یوآش اوٹہ و اوٹہ دہ کیلر
کسب وضوح ایتہ یہ باشلیوردی: درین،
کوچوک پنجرہ لرندن کافی آیدنلق آلامیان
بو باصیق، کمرلی، قبرہ بکزرہ اوٹہ،
ایچندہ کیلری ایزمہ یہ حاضرانمش کبی
ایدی. کوچوک، دار قپوسی، پک فالین
دیوار لری انسانہ بر نوع طیقانلق ویر یور،
عادتا بر دمیر قاصہ ایچینہ کلیدلنمش کبی
نفس المقدہ چیتنک حس اولنیوردی.
اوچ طرفنہ سیاہ رنگلی کیرہ وتلر دیز یلمش،
اورٹہ دہ آچیق فالان میدانجغہ کیلری،
یاغلی ایکی دارماصہ قویولمش. بویلجہ
کیزیلجک ییر دار وقبصہ قالمشدی.

اوٹہ دہ بندن بشقہ دہا اون آلتی
آدم واردی. ہدسی بشنجی مارت کیجہ سنک
شفق آتمہ دن توقیف اولنمشلر؛ چوغی
دار الفنون طلبہ سی؛ اوزون قیرصاچلی
براختیارلہ، قرقرینہ یتشمش بر بلدیہ
مأمورندن غیرسی ہپ کنج، بکرمی،
بکرمی بیش یاشلرنده...

۶

۱۶ مارت

آقشامہ طوغری ہرکس بوموقت
قبرینہ آرتیق پیراشہ شدی . موقت .. بلکہ
بعضلر یچون مؤبددہ ...

هنوز اورتالق قرارمادن بن ختامہ
ایرن رومانمی ، پومپہی ك صوك كونلرینی
بیترمہیہ اوغراشیوردم : سبرقك قراكلق
زندانی .. یونانلی غلوکوس ونصرانی اولینتوس ،
اورادہ ، ارسلان وقاپلانلرک پیرتیجی
طرنالقری ، آچ دیشلریلہ پارچہ لنمہیی ،
بری بی کنہا محکومیتک ویردیکی عزت نفس
ایلہ قوی القلب ، ایکنجیسی نہایتسز ،
الہی برایمانک بخش ایتدیکی بر وجد
قدسی ایلہ مشتاق موت ، بکلیورلر ...
بودار ، قراکلق ، رابط بودر ومك اوتہ سندہ ،
کنیش ، مستغرق ضیا ، بیکلر جہ خالقک
شماطہ لی ، شوقلی حیاتیلہ جوشان سیرق ...
میداندہ قانلی کورشلر ، زمین قان ایلہ
ملوٹ .. اورطہ لغی قان قوقوسی آلمش ..
خلقہ ، بو بور ولمش رومالیارہ قان کورمک ،
قان قوقوسی طویمق وحشی بر ذوق ، بر
لذت ، بر نوع جنت ویریور ؛ باغریورلر ،

کولیورلر ، چیر پنیورلر : — ہابہ ! ..
نون ہابہ ! ..

نصرانی اولینتوس .. بوہر قوت ، اویلہ
بر قوت کہ بتون بو قوی ، محتشم ، دبدبہ لی ،
لکن عدالتسز ، ظلمکار جمعیتی ، مدنیتی
تار و مار ایگ جک ... نصرانیت ، ناصر یہ دن
انفلاق ای دن شخص الہینک سماوی نصایحندن
زیادہ ، بوتون عالمی قابلایان عدالتسز لکن ؛
بشریتک بر قسم جزئیسی ، آلتون کومشہ
کومولہش ، سعیسز ، ایدہ آلسز ، بی سود
حیاتلرینی اک سفلی سفاهت ، اک قانلی
وحشتلرلہ کیچرمہ یہ اوغراشیرکن ، قسم
اعظمنک امیدسز ، فرداسز بر آچلقلہ جان
چکیشمہ سندن طوغمشدی ...

نصرانیتک ناشرلری ، رسوللر ، انسانیت
ایچون کندیلرینی اونوتمشلردی : اولینتوس ،
اوج ، بیش دقیقه صوکرہ هر عضوی برر
برر قوپاریلوب پار چہ لنہ جغنی خاطرینہ بیلہ
کیترمیدرک ، زندانک کی آرقداشنہ نصرانیتک
اک صاف عقیدہ سنی ، — محبت و عفو
تلقین ایلہ مشغولدی ! ..

اولینتوس ، ظہور نصرانیتدہ بر
دکلی . روما شیرلری سیرقلرینک همان
ہپسنک بر قاج اولینتوس وحشی حیوانلرک

حسسن طیرناق و دیشلریله پارچه لنهق ده،
یا پارچه لنهقیه مهیا ایکن، سماوی بردینک
نورلی سوزلریله، فلاکت رفیقلرینی تسلی
وارشاد ایملرلر ایدی؛ — ایشته بوزمان
اختیار دنیا نیک بیوک برانقلابی باشلان یوردی...
روما امپراطور لغی، محبت، اخوت
ومساواته مبنی بویکی جمعیتک طوغمه سنی
منعه چالیشمه قهقلی دگلمی ایدی؟ نضرائیلر،
عصرلر ندنبری طاپنیلان معبودلری تحقیر
ایدیور؛ دورلر ندنبری ککولکلمش
اساسلری، ملک، عائله، وطن فکرلرینی،
منتشر اخلاقی، شکل جمعیتی، خلاصه
هر شیء دیکش دیر یوردی.. دولت
وحکومت، اوزون زمان یشامه لریله محق
وطبیعی عداولنان مؤسسات موجوده نیک
مدافع طبیعیسی ایدی، آنلری مدافعه
ایتمزسه، وظیفه سنده قصور ایلمش
اوله جقدی...

ارضک شمس اطرافنده کی محرکی
نقدر آز دیکش یورسه، وقایع بشریه ده
تکررنده اوقدر آز تبدل ایدیور:
شمدی اطرافه کوردیکم بوکنج روحلرک
چوغنک، اولینتوسده کی آتش وجد وایمان
وار.. چوغنی مسعود برانسانیت ایچون

کندیلرینی اونوتمشلمر ، ایدہ آللمرینہ بوتون
 اذواق عادیہیی قربان ایلمشلمر ... اونلری
 بوزندانده بکلتمکدن صوکره بیرتیجی
 حیوانلره دکل ، سمیر یانک بیاض و اولدیر یجی
 صوغوقلرینہ حاضر لایان حکومت ده جمعیت
 حاضرہ نکل مدافعلمکی وظیفه سنی ایفا
 ایدیبور ..

بن بو ایدہ آل قربانلرینہ تحسینکارم ؛
 حکومت ده عادتاً معذوردر ؛ لکن هر
 ایکسی بیئوده اوغراشیورلر ؛ دنیا ینہ
 اسکى محرکنده دوام ایدہ جک ، جمعیت
 حاضرہ مطلق دیکیشہ جک ؛ لکن ، افسوس ،
 بشریت ، زوالی بشریت ینہ مسعود
 اولامیه جق ! ..

۷

۱۹ مارت

مضیق بر قرا کلق او طه یی دولدیردی ؛
 نفس ، دومان چیقہ جق دلک بولامیه رق
 بیغیلور ؛ ایکی کور لامپه ، بو قویو ،
 کریه ، مور هوایی بیرته میهرق یالکز
 یانی باشلرینی جان صیقجی صاری بر
 آیدنلقه کیرلتموردی . باشم آغریبور ،

باييلتيچى بربورغونلاق كوز قباقلريمى
 باصيور، آغير، عذابلى بر اويقوبيه
 دائييوردم...

كوچوچك برسريه يدى كيشى
 ياتيه جقدق. صاغ طرفمه ضعيف، خسته
 متورم بربايطار، صول طرفمه اوزون
 قوقمش صاچلى بر رياضييه جى تصادف ايتدى.
 كوچلكله صويوندم؛ او قدر بو آغير اويقو
 بنى بوغيبوردى. طيقانارق اويانديغم
 زمان، هوا طايانيلميه جق بر حاله كامشدى:
 تنفس ايله آغير ياشمه سنى علاوه، اورته
 چوملكك قوقوسيله ده زهرلنمشدى. بيلمم
 ناصل بر تحمل ايله فلاكت آرقداشلم
 خورلندييورلردى! پنجره ييه ياقلاشدم،
 ايكي قاتلى منفدى آچدم: اوح، صفوق
 بر حيات، حر، تميز بر هوا!..

بر آز صوكره تكرر اويويه بيلمم.
 صباح قالقديغم زمان، آرقداشلم،
 اوكون اورطه نك بوتون خدمتلىر بكا
 مودوع اولديغنى خبر ويرديلم. دون كيجه
 بن اويرركن، اونلر مشاوره ايدرک،
 تعبيلارينجه بر «قونستيتوتسيا» تنظيم
 ايتمشلم: حرف صره سيله هر كون برر
 نوبتچى، عهومي خدماتى ايفا ايدمچك.

صوفره تمیزلمک ، اکہکلری کیسمک ،
 چای حاضرلامق ایلہ وظیفہمہ باشلادم .
 فلاکت وسعدت انسانلری سرعتلہ
 طانیشدیریر : اویلہ آوان سعادت واردرکہ
 بربرینی عمرنک برکرہ اولسون کورماین
 ایکی آدم یاوروسی برآنادن طوغمشلر
 کبی فوجاقلاشوب اوپوشرلر ! اویلہ فلاکت
 زمانلریدہ واردرکہ بربرینک قاننہ
 صوصامش ایکی عدو ، بر دقیقه دہ مؤبدا
 دوست اولورلر ! اوغرادیغمز فلاکت بزی
 برکیجہ دہ دوستلاشدیرمشدی : صباحلین
 آرتیق لابلالی ، آرقداشجہ سنہ ، شاقالا
 شیپوردق ...

۸

۲۰ مارت .

« فونستیتوتسیا » مز ، اشتراکی
 اساسلردن مستنبط ایدی : « قومون » البسہ
 ویتاق طاقمندن تغیری ملک شخصی
 طانیھیور ؛ پارہ ، ییہ جک وسائرہ ہپ
 مشترک .. یکرمی درت ساعت ، متعدد
 قسملرہ بولنمش وهر قسم معین برایشہ
 حصر اولونمشدر : صباحلین ساعت سکزدہ

قالقیلاجق، اونه قدر چای ایچیلوب بیتہ مش
اولہ جق، سوگرہ اویلہ طعامنہ قدر ہرکس
اوقویوب یازمقلہ شغللہ نہ جک . . . الخ
مفصل، منتظم، قطعی، عادتاً قیشلہ وی بر
پروغرام .

ہرکون، حرف صرہ سیلہ بر آرقداش
نوبت آلوب، «قانون اساسی» پی محافظہ
و «قومون» نڭ خدماتنی ایفا ایلہ موظفدر .
قانون اساسینڭ تعدیلی اقتضا ایدرسہ ،
یاخود دیگر «مہم برمسألہ» ظہور ایدرسہ ،
«قومون» اوکونکی نوبتچی نڭ تحت
ریاستندہ بالاجتماع مذاکرہ ایتوب
اکثریت آرا ایلہ قرار ویرہ جکدر . .

اوت، بوہراویون، چوچق اویونی؛
لکن روح بشر، احترامات بشریہ
قاریشہ جعی ایچون عبرتلی بر اویون . .
بقالم، کوچوک «قومون» ناصل یشایہ جق؟

۲۲ مارت

بورایہ کلیدلندیکمز دئبری آرتیق
اوج کونی اولدیرمشدک . ساعت کیچہ نڭ
طقوزی . اورطہ دہ کی ماصہ اطرافنہ صیم

صیغی دیزیل مش، سسٹمز، مطالعہ دہ یز...
 بر چوق اناختار لرك چاریشمہ سندن متحصل
 چلیك صدا سندن سوگرہ قپو آچیلیور :
 توقیفہ نك سبیلری پیلدیر یلمك اوزرہ
 چاغری یورلر .

صرم کلدی ، بنده کیتدم . لو انطه
 قوقوسیلہ دولمش بر کوچوك اوطه یه
 صوقدی لر . اوزون بویلی بر ژاندارمه
 یوز باشیسی ، نازکانه اوطورمه می تکلیفی
 ایتدی . او ، اوکمه استنطاقنامه یی سورهرکن ،
 بن اونی معاینه ایله مشغولدم : هنوز
 پروکار األندن چیقمش ، صاریشین ، کوزل ،
 نسوی بر قفا . کنیش بر آلتک اوستنی ،
 شیمدیچیک طارالمش ایپک کبی اینجه
 ویومشاق صاچلر تحدید ایدی یور . آلتون
 په نسنه آرقه سندن بایغین ، حلاوتلی ، مائی
 کوزلر پارلی یور . یومشاق ، تازہ یناقلر
 اوزرنده ، اینجه صاری بییقلر ، صنعتکارانه
 بر انجنا ایله بوکلی یور . منتظم ، کوچوك بر
 برون ؛ تمیز ، قیمر می بر آغیز ؛
 قونوشدقچه پارلایان اکسیکسز ، یکنسق ،
 بیاض دیشلر . البسه سی پایتحت
 ترزیلرینک مقاصندن چیقوب انجق بو
 کون عاغبنه اصل اولمش دینه جک قدر

کوزل ویگی .. ماصہ اوزرنک طوران پاموق
 کبی اللری ، بیوک براعتنا ایله تمیزلنمش
 طبرناقلری ، تلاشسز ، هیچ بر اماره شدت
 کوسترمیه رک ، لطیف ، لطیف اویور .
 مجلا و پیر ضیا رقص سالونلرنک ده قولته
 خانم قیزلرله قول قولہ اوندانه دولاشمق ،
 یاخود یومشاق حالیلی ، کوچوک ، دیرلی ،
 یاری قراکلیق بر بودوارک کنیش میندرلرنک
 جدیچه کیننمش گوزل بر قادیله دیز دیزه
 اوطوروب ، شاعرانه قونوشمق ایچون
 خلق اوونمش ظن ایدیلجک بوکوزل ،
 کنج ، پارلاق سواری ضابطی ، بوتون
 قزان شبان متعلیمنک ، نفرتله قورقدقلری
 شدید ، فعال ، بی رحم وانصافی غوسپودین
 پرتینسقی ایدی !

بن ، عوامیت اشتراکیه (C. I) حزبنه
 داخل اولبق و او حزبک افکارینی تاتارلار
 آراسند ، نشر ایتمکله اتهام اولنیوردم ! بو
 اصلسز ، معناسز اتهامک یا گلشغنی سویلدم .
 یازمقلغمی طلب ایتدی ؛ روسچه بیلهدیکم
 ایچون ، کندیسنک یازمه سنی ر جاده بولندم ،
 قبول ایلدی .

یازارکن ، کوزلرینک پارلاقغی آرتدی ،
 اوحلیم چهره یه عصبی برتتیزلک کلدی ؛

اویویبجی او یومشاق اُللر قوتلندی ؛ قلم
 باغیرارق ، کاغدی بیرتارجه سنه شدتلی ،
 قوشیپور ، حرفلر ، کلمه لر ، بیوک اوقوناقلی ،
 بر آز عجیب ، خوف آور دیزیلیوردی .
 شمدی ، ایش کوریرکن ، پروتینسقی ،
 تمام دیکشمشدی ...

بنم جوابم بیتدی ؛ اوده سکونت
 نازکانه سینه دوندی . بعض شیلر صوردم ،
 حلاوتله جواب ویردی . اوطه دن چیقدیغم
 زمان ، آیاغه قالحه رق سلامی اعاده ایلدی .

۱۰

۲۴ مارت

قلبمی تحلیل ایتمک ، حسیاتمی
 آکلانمق پک کوچ : قلبمک تللری متمادی
 تتریپور ؛ وبو بکا اینجیتیجی بر لذت
 ویریپور! ..

ایشته صباح اولدی . آچیق ، لیکن
 دمیر پارماقلقله پارچه لنهش پنجره دن کوزل
 بر ایلک بیار صباحی کیریپور : شرین ،
 صاغلام ، پارلاق ، شرق آور . پنجره
 اوکنک کی قورو ، قاتی حاولیک کومه لنهش
 سرچهار ، ویجیلداشهرق ، خفیف

و خوپہ ، صچراشیورلر ؛ کوکر چینلر ، ساکن واصل اوچیشیورلر . افق پیک محدود : قارشیدہ بیاض ، یوکسک دیوارلہ ہمام . یالکزسمایہ حدود چکہ مہ مشلر ! او ، نہایتسز ، ماوی و ضیادار ، اوزانیور . شمدی حمامک آرقہ سندن قورتیلان کونش ، کوز قماشدیریجی برپارلاققلہ پنجرہ دن کیردی ؛ زمینہ پارماقلغک کولسک سندن متشل واضع ، عظیم بر شطرنج تحتہ سی چیزدی . یارین بشارت مریم : اوزاقدن موکلی بر اوغولتو حالندہ چان سسلری ایشیدیلیور . اوٹہ دہا اویور . بن ، باشمی پارماقلغہ طایامش ، بر نظر مرحمت دیلنہ رک - یوق بر ذرہٴ محبت آرایہ رق ، ایگلیورم ...

محبس ، زندان ! .. ہیچ برشی دکل ؛ حیات ، ذاتا زندان دکلمی ! ... حیاتندہ حقیقی حریت ، - یعنی محبت بولان آدملردر کہ اوزک خاطرہ سیلہ ، اعتباری بر زنداندن مضطرب اولورلر .. بن نہ وقت حرایدم ؟ .. نہ وقت یاقیجی ، اولدیریجی بر محبتلہ ذوقیاب اولہ بیلدم ؟ نہ وقت ، صمیمی ، یومشاق بر محبت اینہ اوخشاندم ؟ خلاصہ

نہ وقت ، بر دقیقه جک اولسون ، مسعودیتمہ
 — حریتہ حکم ایده بیلدم ؟ ..
 لکن ، نیچون قلبمک الیافی بویلہ
 تیتیریور ؟ نیچون قوتلی بر آل کوکسمدن
 یوکسلہرک ، بوغازیمہ صیقیور ، نفسمی
 طیقیور ؟ — اودمیر آل کہ اک مصیبتلی
 زمانلریده ، اونک مرحمتسز شدنی حس
 ایتمشدم ..

یوقسه حیاتمک اولوم آراتدیران
 بوشلغنک ، اوکوچوک وجود بر نقطہ استناد
 حاصل ایتمہ یہ می باشلادن ؟ .. یوقسه اویالان ،
 صیقی حریت بیلہ ، غائب ایدیلنجه ، الہمی
 ویریور ؟ ..

۱۱

۲۵ مارت

کثیف ، قوتلی بر آیدناقلہ ، شاطر ،
 کورلتیلی بر موسیقی اویقومی آچدی . اوخ ،
 نہ کوزل کون ! بیلہم طبیعتده می بزی
 جزالمق ایستیور ؟ کلیسا موسیقہ سنک رقص
 آور ترنماتی کیتدکچہ قوتلنیور : بوکون
 بشارت مریم .
 غدار و مستهزی فلک ! .. ربک ملکمی ،

سقوط ایتمش بشریتک منجیسنی تبشیر
 ایتدیکی بوامید بخش و تسلی کار پارلاق
 کونده، بشریت ایچون بر بشقه طریق
 نجات آرایان بوخیالچی کنجلمری طاپند قلمری
 هریتدن آیری یور!..

بوکون منجینک میلادینی مژده لدیکی
 کبی، اولمش طبیعتک احیاسنی ده مبشردر:
 اوت، چارمیخه کیریلیمیش « آدم اوغلی »
 بر هفته سوکره تکرار اکتساب حیات ایدرکن،
 بر قیشدن بیری بیروح قالان ارضه ده
 تازه جان کیره جک، چایرلر بشیلله نه جک،
 آغاچلر یاپراقلانه جق، چیچکلر آچیلاجق...
 بز بونلمری کورمکن بحر و مز.

بوکونک کوزل، مؤثر بر عادتلی
 وار: طوتولمش، حبس ایدیلمش قوشلر،
 ظالم قوشچیلرک قفسلر نسدن آلینوب،
 صالیویر یلیور؛ مینی مینی مخلوقلر،
 چیر پینه رق، چیویسلدیهرق، حریته،
 اورمانلرینه، آنالرینه، سوکیلرینه
 قاوشمه یه اوچپورلر. اوخ، او زمان بو
 قوشچیغزلرک صیجاق یورکلری، سوینچله
 نه قدر قوتلی چار پیوردر! بو عادتلی دوشنه رک،
 همیز پر انتباه و حلجانز؛ عجب ایزده بردست
 نجاتکار می بکلورز؟..

... ایشته آقشام اولدی: قسوتلی
 بر قراکلق اورطه لغه چوکیور، صباحکی
 پرزشته چهره لرده، شمدی غملی بر طور غونلق؛
 صباحکی پر خلچان قلبلرده، شمدی الهلی
 برسکونت... نه بر دست منجی، نه بر
 مرثده نجات!..

۱۲

۲۷ مارت

مالا او آغلادیجی ساعتلر ذهنمدن
 سیلنمیور: بیلمم آیک قاچیدی، ایرکندن
 « یارین ایکی آرقداش کوندریله جک.. »
 خبری، قاطی، دلشکاف، هیمزه ایشیدیلدی.
 کیده جکلردن بری کنج، پارلاق
 بر حقوقشناس، دیکری هنوز اعدادیده
 ایکن سیاست قاصیرغه سنک قورتولنماز
 جریاننه قاپیلوب، شمدیه قدر سور وکله نن
 مستعد، خیالپرور بر دلیقانلی اییدی.
 سکز اون کونک طانیشلغم حقوقشناسک
 نجابت روحنی، سابق اعدادیه لینک صافیت
 خیالنی واضح کوره بیلمه مه کفایت ایلمشدی.
 اوکیجه، کیدنلر شرفنه قونسرت
 ویریله جکدی. هر ایکیسی آلتنجی قغوشک

اکی موسیقہ جیلریدی . حقوشناس « اکی
 قہرمان » دوئوسنی کور ، آہنکی برباسو
 ایلہ تغنی ایتدی . بوتون قغوش ، یارین
 بیلہم نرہیہ سور وکلنہ جک ، کومیلہ جک بو
 کنج زکا ایچون ، کوز یاشلرینی کوچ
 ضبط ایدرک ، صیقینتیلی بر سکوت ایلہ
 طیقانیوردی . خانک مردانہ تکلیفاتنہ کناز
 « ایغر » شاعرانہ بر اصالتلہ جواب ویریرکن ،
 کنجک سسی ، سماوی بر حلاوتلہ یوکسلپور ،
 اوچیپور ، یایلیور ؛ اودہ کناز کبی
 ناموسکارانہ براسارتی ، وطنداشلرینہ مضر
 بر حریت و اقتدارہ نرجیعنی آچیق
 کوستریوردی .

بو آغیر ، جدی دوئودن صوکرہ ،
 آرقداشی شدید و مستہزی ہجویہ لری ،
 بر شوق انتقامکارانہ ایلہ کورلتنہ خوری
 مہارتلہ ، شطارتلہ ادارہ ایلدی . بو آلاچی
 موسیقی ، بوتون قغوشی ، بر آز زمان
 حقیقتدن اوزاقلاشدیرہ رق ، فقہہ
 طالغہ لریلہ دولدیردی : قروپاتکین ،
 استوسلر ، بیلہم کیہار دہشتلی شمارلرلہ
 یوارلانیور ، بوتون اسکی ادارہ ، خصہ
 مکافاتنی کوزل آلییوردی !..

آہ ، لکن بر انتقام معنویدن منبعث
 بونشئہ قیصہ سوریپور ، حقیقت دار ،

قراکلی اوطہ ، قالین دیوارلر ، کلیدی قپو ،
 پارماقلقی پنجرہ لر حالنک کورینیور ودر
 حال یارینکی فاجعه یی خاطر لاتیوردی ..
 ... بوتون محبس کیده جکلری تشیيع
 ایچون طو پلانندی . اوطہ ده مدتلی بر تآثری
 کوچلکله اورته بیلن ، کورلتیلی بر هیجان
 وار . زندانچینک اخطار اتنه هیچ کیمسه
 قولاق آصمیور . نهایت آیریلنه جق زمان
 کلدی : حقوقشناس اولا وفاکار آرقداشی
 دوقتور له قوجا قلاشوب ، صمیمی ، صیقی ،
 اوزون اوپشدی . آه ، بوپر قاچ فجع
 دقیقه ! اونلر سسسز آغلارکن ، حاضر وندن
 بر چوغنک خطوط و جهیه لری تقلص ایدیور ،
 کوزلرندن ایری ایری یاش داملالری
 یوار لانیوردی ... صوکره ، هپمز قوجا قلاشدق ،
 اوپشک ، آغلاشک . بو آراتق ، آغیر ،
 درین ، کیزلی آغلایجی برسسه «ویچنایا
 پامیات » تغنی اولنیوردی ... وداع ختامه
 ایررکن ، شدتلی ، آچیق ، امنیت استقبال
 ایل شاطر بر « مارسه لیه ز » باشلانندی .
 بونک کور ، جسور ، میدان اوقویان
 نغماتی آراسنک اونلر اوطه یی ، محبسی ترک
 ایتدیلر ... اونلر ، دمیر پارماقلقی قپونک
 اوتہ طرفندن ، « یاقینده کوریشیرز .. »
 دیهن امیدلی تبسملر کوندیررکن ، قپو

اوکنہ طوپلانان محبوسلر ، سسلرینی
 یوکسلتہرک ، امنیت غلبہ وانتقام ایسل
 پرشوق وتسللی باغریبورلردی :
 « کهنہ جهاندن آیریلالم ،
 » جسدینی ایاقلریمزلہ تپہ لم... »

۱۳

۳۰ مارت

عمومی بر بحران عصبی . دون بیلم
 نرہ دن یول بولوب ، بوتون محبسہ طاغیلان
 عفو عمومی خبری ، قوتلندکچہ قوتلندی .
 کیجہ ساعت اون صولر زسدہ ، ناظرلردہ ؛
 مأمورلردہ بر حرکت : والی کلہ جاک ..
 دیمک کہ بالذات والی تحلیلہ ایڈ جاک ..
 صیقنتیلی ، اضطرابلی بر انتظار : ہیچ
 کیہسہ سکونتنی محافظہ ایده میور ، ہیچ
 کیہسہ معتاد مشغلہ سیلہ اوغراشامیور ؛
 صبرسزلق ؛ عصبی ، غیر طبیعی مناظرات ،
 مکالمات ، آہنکسز ، اطرادسز شرقیلر ،
 حرکت وکورتلی .
 اون پچق .. مہتیز ، فجیع بر صدا ،
 دوقتورک سسی : — تحلیلہ بہ باشلانندی ،
 استراحتونوف ی چاغردیلر .
 عمیق برسکوت ، خالجان ، بوتون

قغوشك يوركى چارپبور... و بو درين
سسزلكك، ضربات ايشيد يليور كبي...
برقاچ دقيقه صوگره، ينه كورلتى،
ينه اطرادسز، آهنكسز شرفيلر، سوزلر..
قبو آغير، آغير آچيلپور، زندانچى
متبسم و شاطر كير بيور:

— اسميرنوفى! حاضرلانكز، تحليه
ايد يليور سكز.

آرقداش، وداعى بيله اونوده رق،
بردقيقه ايچنده هر شىء حاضر، كوله
كبي قغوش قپوسندن آتيلپور..

او، ديمك صحيح تحليه ايد ييورلر.
عجبا بنى ده مى؟ — لىكن هر وقت بدبين
ويريجى دماغم برتورلى اينانه ميور.
مع مافيه يوركك چارپينيتسى كيتدكچه
شدتلىور؛ باشمدن قان اينپور: ديز
باغلام قوتسزلىور؛ قورو بر بوغازله
صوريورم:

— عفو، عمومى مى؟

— يوق.. بيلميورم.

اميدسزلك، عذاب معنوى: آه،
انسانلر انسانلرى اذا ايتمك يولنى نه ايبى
بيلورلر، بونكچون نلر كشف و ايجاد
ايتمه مشلر! بر نوع سكونت و آليشيقناق
ايچنده، اطرادله يشايوب طور يركن، بويله

بر بحر ان ، از یجی ، اولدیر یجی بر ضربه
اولیور . قسما اونودیلیمش حریت بر قاچ
دقیقه کور یلیور ، یشانیور ، صوکره او چارق ،
یوق اولارق ، ینه اسارتک قالان روحلری
جهنمی بر اشکنجه یه بر اقیور ..

لسکن تحلیه دوام ایدیور : ایشته
آلکسه یف ، ایشته غاسسار - زواللی یومشوق
قلب ، اواره پڑ مزده کنج ، دائماعائل سیچون
آغلار بابا . ایشته نهایت متدین ، محامد الفکر
زیاینسکی ..

— آرتیق ، بو کونلک بو قدر یتیشر .
ذاتا ساعت کچیچنک اونبری
اولمشدی . لسکن او یومق قابلمی ؟ کورلتی ،
ادعا : بو ییل سکز اون کشینک بردن
تحلیه سی ، بالذات والینک کلیشی ، نهایت
تحلیه اولنانلرک اشیارلرینی آلمق ایچون
قغوشلرینه بر اقلمامه لری .. دها بر چوق
امارات ، اشارات اکثریت ایچون ، ایستدکلری
عفو عمومی بی اثباته دلائل حاضر لیور ؛
انجق بعض قوی القلب کنجلریمز ، هپ
عکسنی ادعا ایدیور لر ..

کیجه یار یسیندن صوکره او یومایه
اوغراشدم . نه ممکن ؟ مسلك عصیم او
قدر فاریشمش ، محتل اولمش که ، وجودم
یورغونقله ایزیک ، او یوشوق دالارکن ،

دماغم متمادی بر فعالیت و انتباهله چالیشیور :
 بیتمز ، توکنمز داما اوینیورم ، دامایه
 چیقمه یه اوغراشبیورم ؛ - بورؤیا دکل ،
 اطرافمی کوریورم ، دوشنیورم ؛ اوینامامق
 ایستیورم ، ینه اوینیورم ..

بو عذاب متمادی ایله نهایت صباهی
 بولدم . ساعت آلتی . هر کون طقوزده
 کوچلکله او یانان قغوش ، یتاغندن قالقشمش ،
 کورلتی اییدیور :

- عفو عهومی می ، دکلمی ؟

اوف اوزیجی سوال ! نه وقت جوابکی

اوکرنوب ، بوجهنمدن قوتپلاچغز ؟

۱۴

۱ نیشان

جمعه نماز لری نی محبس امامیله قیلمه یه
 رخصت ویرم شلردی . ایلك مشترك عبادتمزی
 متعاقب امام افندی بنی تسلی یه قالقشمشدی :
 - « متأثر اولماملی ، بویوک ذاتلر محبس
 اولونمش ؛ حضرت یوسف ، امام « اعظم ... »
 بنه بوتسلی یه جانم صیقادی : بن چو چقمی یم ؟
 هر کسه معلوم بو حکایه لری خاطر لانتقله
 اوودیلایق قدر ضعیف القلب می یم ؟ ..
 سوزینی کیسدم : - هیچ اهمیتی یوق ..
 اوکوندنبری اوچ هفته کیچدی :

امتداد اسارتدن متولد اضطرابہ ، اولیسی
 کونکی بحران عصبی ده منظم اولہرق ،
 ہہمزک ثبات وتحملہزی صارصدی : اللہ ،
 انسانلری ضعیف خلق ایتہمش ؛ بوقیصہ
 اشکنجہ بوتون او عظمت خود پرستانہی
 ایزمہیہ ، کبر نفسی آلچالتمہیہ ، خلاصہ
 انسانی نفسدن غیرى وجود اوکنده دیز
 چوکدیرمہیہ کفایت ایدیور !..

دون ینہ جمعہ ایدی . امامک وعظنی
 اہمیتلہ ، تواضعلہ دیکلیوردم : « الم نشرح
 اک صدرك ، ووضعنا عنك وزرك الذى
 انقض ظهرك ورفعنا لك ذكرك ، فان مع
 العسر يسرا ان مع العسر يسرا... »
 اوح ، بوبنم ایچون پک یوکسک !
 کوچوک ، پک کوچوک اجتیادم ، بشریتک
 اک بیوک انقلابارندن برینک فاعلنہ خطاب
 بویوریلان کلمات قدسیہ ایلہ تسلی اولنمقدن
 بنی اوتاندیریور... مع مافیہ ، بو الفاظ
 الہیہ نیک استماعندن ، تعریفی ناقابل برذوق
 سماوی دویبیورم ؛ آما وصدقنا : « فان
 مع العسر يسرا ، ان مع العسر يسرا... »

اُلندہ کوزل بر دمت باغریبور:

— آ... بہ! ..

سنبل، منکشدہ، اینجی چیچکی.. اوح،
نہ لطافت، نہ رایجہ!

عجلہ، عصبی صوررم: — کیمدن؟

— بر خانم قیز کیتردیکنی سویلہ،

دیدى، آدینى سویلمدی..

صیقیقی، ایزیجی زندانی، بر نور

شطارت وانشراح دولدیردی. فراکلق،

غم آکین زندان، آرتیق غائب اولمشدی؛

شمدی بوتون جهان، اوکمدہ کی سماوی،

صافی، تازہ دمتدن عبارت.. دمت، یشیل

یاپراقلر آراسنده، کنج، بیاض، لطیف

رایجدلی چیچکلریلہ، بر ایلمک بیمار صباحنک،

یشیل باغچه سنہ چقمش بر کنج قیزی،

«اونی» کوستریبور..

آه، کوزللك! ظلمہ، ظلمتہ، آلامہ،

کوره... هر شیئہ غالب نور!

۶ نیشان

طبیعتک و منجیء انسانیتک یکیدن

اکتساب حیات ایتدکلری، بوکوزل

و شطارتلی بایرامده کیچدی، کیچدی؛ بزه
 آجی بر خاطره بر نومیدی مایوسانه براقه رق
 کیچدی... نورلی یکشنبه قراکلق استقباله زده
 پارلاق بر نقطه امید ایدی؛ يتشك ،
 سوندی...

آه، نه غدار بر استهزا! بوتون
 روسیه، بوکون منبسط و پر خنک یکدیگرینی
 نجات ایله تبشیر و تبریک ایدرکن، حکومت
 محبوسلردن برینه، یاقوتسوق ده بیش
 سنه الگ اقامته محکوم اولدیغنی تبلیغ ایلدی..
 یاقوتسوق.. سبیر یانگ ابدی قارلریله
 کفنلنمش بو مقبره، بر زمهریر دنیویدر..
 اورایه سورولمک، سورکلی اعداهه محکوم
 اولمق دیمکدر..

* ۱۷

۸ نیسان

بزه بسده یز... لکن هرکسه محبوس
 دکلمی؟! - زندانجیلره باقیورم: هر کون
 عین بیر، عین ایش.. بزه بو وسط، بو
 حیات، البت موقت؛ لکن اونلر مؤبدا
 بوکا محکوم! بزه کیچه لین، بی پروا،
 مستریج اویوروز؛ اونلر هر اون بیش
 دقیقه ده بر ساعتارینی فورمه یه،

اوبہ مادقلرینی اثباتہ مجبور ..
 یالکز اونلرمی محبوس؟ - خیر! ..
 ایشته بر عمالہ، ایشته بر مأمور، ایشته
 بر اصناف، تاجر، صنعتکار ... ہپسی،
 بای، کدا، جاہل، عالم، بلا استثنا، بو
 دنیاہہ معین، محدود، بناء عالیہ مقید
 واسیر بر حیاتی سور وکلہہ یہ محکوملر ...
 حریت! قوری بر سوز، طاتلی بر خیال! ..

* ۲۰ *

۹ نیشان

کونک باتدیغی زمان انسانہ دائما تاثیر
 ایدر : عمریمزک بر کونی اولیور، آرتیق
 اونک کیری دونمہ سی، تکرار یشانمہ سی
 ممکن دکل ... انسان بونی دوشونمہ دن،
 عاداتا سببسن متأثر او اور . هیچ بر غروب
 زمانی بیلہ یورم کہ مہتم بر اضطراب ایلہ متالم
 اولمش اولمایایم؛ لیکن وسطک، کیچریلن
 حیاتک بونک دخل عظیمہ وار : مثلا شیمدی،
 قالین دمیر پارماققلی پنجرہ دن او کمہ کی
 قوتلی لوحہ دہ کونک اولدیکنی سیر ایتمک ...
 عذاب ویریجی خطوط مستقیمہ دن
 متشکل، مطرد، بیاض بنا : بیاض دیوار ...

* (۱۹ نچی باصدیر بلمدی .

اوزرینہ اوزیجی بر انتظام ایله دیزیلمش
سیاہ تخته ار؛ سوکره قیزدیرجی بر
لزومسزلقه یونان طرز معماریسنی
تقلید ایاپلمش احمق بر قپو .. قپو اوکنک ،
اسکمله سنده اویوش ، چاموردن بر همیکل
کبی سیم سیاه بر زندانجی .. بوشلق ، سسسزک
نچایت ، ضیاسز ، جانسز ، قیر رنکده بر
آیدنلق .. هیچ بر اماره حیات و شطارت
یوق ؛ بوتون لوحه غریق الام و قساوت! ..

* ۲۱

۱۵ نیسان

.....

.....

دون ولایت انتخاباتی ایدی. ۱۲ نئک
آلکینک وایکی کویلی مسلمانک انتخاب
اولنه جغی خبری ، بوکلیدلی قپولردن ،
قالین دیوارلردن کیچوب بزه ایریشه بیلمدی ؛
لسکن هنوز دونکی نتایجی بیلمیورز .
... شمدی ایشتمدم : انتخاب
اولونمشر ...

.....

.....

(* ۲۱ نچینک بعض قسملرینی باصدیرتمق
ایسته مدم .

شو آنده کی جسمی اییجه تحلیل ایلک
 بیلدیکهه و آکلاته بیله جکمه اینانه میورم ..
 سوینیورمی یم؟ - شبهه سز ..
 ایکی اوچ سنه اول اولسه بلکه بر ...
 انتخاب اولنوردی، اولنه جقدی؛ حالبوکه
 دون آلکین انتخاب ایدیادی. وبوتبدله
 بلکه بنمده ناچیزانه خدمتم دیکمشدر ..

۲۲

۱۶ نیسان

بوکون آرتیق ولایت انتخاباتنک
 نتایجی تماما بیلندی: اوچ مسلمان، بیش
 قادهت. یارین شیر انتخاباتی، اورادهده
 مطلق یا مسلمان، یا قادهت.
 قزان ولایتی مسلمانلری، عهد
 اولسون، حقلرینی محافظه ایله بیلدیار ..
 قزانک، اوته دنبری آللرنده صاندقلری،
 ضیاسز، اسکیلکی سوهر بو آسیا شهر
 وولایتینک، کندیلرینه آرقه چویردیکنی:
 عصرلردنبری اوغراشه رق، بر طرفدن
 تاتارلری اورکتوب جهل و تعصب چقورنک،
 دیگر طرفدن روسلری قودرتوب اهل
 صلیب فکرنده طوته قدن بکلکلری نتایجک

چیمقما دیغنی کورن اوکتابر جیلر ، چار جیلر ،
 مسیونیرلر ، بوکون پر حدت آتیش
 صاچیورلر .. بعضلر یدہ قورت پوستنی
 چوبان عباسیلہ اورتوب ، دیلنی
 طاتیلاندیر بیور : تاتارلری تمثیل مقصدیلہ
 یاپلمش بر مدرسہ دہ ، روس ادبیاتی اوقوتان
 بر معلم ، آچینہ جق بر سادہ لکله ، تاتارلرک
 مشروطیتچیلرہ اینانہرق ، کندی منفعتلرینہ
 مغایر حرکت ایتدکلرینی ، اومبعوثلردن
 بر فائده کورمیه چکلرینی ، تاتارلری
 سودیکی ایچون ، آجیدیغی ایچون ، یانا ،
 یاقبلا آکلایور ! . پروغرا ملرنده
 اورتودوقسلقدن ، روسلقدن غیر ی مذهب
 و ملیتلرک دائما محکوم قاله اسنی اک اهمیتلی
 اساس سیاست عد ایدن چار جیلر ، یارین ،
 شهر انتخاباتنک مشروطیت عوامیه نامزدی
 بیرینہ بر مسلمانک انتخابنہ چالیشہ جقلرینی
 بیلدیر بیورلر ! .

اوح ، عزیز دوستلریمز ، بیکرجه
 تشکر ! لکن ، آ عزیز دوستلر ، بوسویہلی
 نصیحتلر یکنز ، بوفوق العاده التفاتلر یکنز ،
 نیچون شمدی یه قدر ، مسلمانلر مشروطیتچیلر
 ایله بر لشوب اوچ مبعوث انتخاب ایتدیرمه دن
 اول ، هیچ کور یلمیور ، ایشیایلمیوردی ؟ .

اوز مانلر، یالکز قبا، مدنیتسز، متعصب
 تانارلرک تمثیلندن، تحدید نفوذ و اقتدارندن،
 نکمللرینه یول ویرمه مک لزومندن بحث
 ایدیوردیکز .. شمدی سوزیکزه بوسبوتون
 اینانماسهق، بر آز سؤظنده بولنسهق،
 معذور دکلمی یز؟.

... بوحر یفلرک، اقتدارسز، مغلوب،

پر غضب چیرپنمه لرینی، نهایت هیچ
 بروسیله انتقام بولامیدرق، چو هچه حیلهر،
 یا خود عادی تبصبلرله اچالمه لرینی،
 - و صافی، صاغلام، ابي و منصف روس
 ملتینک بونلری، اخلاق حقیقیه ملتی
 اونودوب، اوتنه دن بریدن چالوپ
 چیرپدیغی بوش فکرلرله اطرافه بغض
 وعداوت صاچان بو اولادغیر طبیعیه سنی
 رد ایتدیکنی کوره رک، اوح، نه قدر
 سوینیورم ..

بونلر بر زمان قزانی مالکانه لری

صایبورلردی؛ کورلتیلرندن کیچلمیوردی ..
 حتی بر قاچ مسلمانی ده آغلرینه ایلشدرمک
 ایسته مشلردی .. مسلمانلرک کوزین آچمق
 ایستینلره قیزدیلمر، کوپوردیلر؛ لیکن
 حقیقتی ستر اینمیه رک، مغلوب و مقهور،
 جاسوسلق، یالانچیلق و تبصصدن غیر
 باشقه چاره بولامادیلر ..

بونلر اویله نتیجه لردرکه، جاسوسلقلرینه
 قربان کیمسه لری بیلله، مسلوبیت حریت
 کبی اک بیوک بر اشکنجه ده، بر آرز زمان
 ایچون اولسون، ألمسز طوته جق قدر
 تاثیرات ساحرانیه مالکدرار...

خاتمه یرینه.

آرتیق بو فرق اوچ کونلک مخصور
 حیاتم کیچه لی بریل اولدی. صوک کونمه
 برشی ۶ یازمامشم.
 شمدی آنجق شونی خاطر لیورم که
 اوکون، اوکله دن صوکره، زندانجی او طیه
 کیردی: — هانکی کزی قورتاره یم؟
 — بیلا یفی ..
 بوز واللی، چو چغنی کوره مه مکه
 چیلد یرمه یه یتشمش، بر یوم شاق پردی.
 — یوق.
 — اویله ایسه آ... در.
 بوکون انتخابات بیتدیکی ایچون،
 هر کس بنم چیقار یلا جغه منتظر دی.
 — اوت!.. حاضر لانکز.
 پک عجله ایتمدم؛ فنجانم کی چایی
 بیتردم، آرقداش لر له وداعلاشدم.. اوح،
 اوچ کلیدی آغیر قپودن نهایت چیقاردیلر.

ایسک بپارک ، لطیف ، آیدنلق ،
 شن برکونی ... قالدیریمک بیاض ، اینجه ،
 یازلق البسه لرله ، شمسیه لرله خانملر ، خانم
 قیزلر .. شمدی بکا هر شیء ، بوتون
 قزان کوزل و متبسم کبی کلیور .. بن
 بوخفیف و صیجاق کونک ، برچوق تورلی
 قاره قیش اشیاسی و آغیر کورکلر
 طولدیر یلمش عربہ ایله کیچوب کیدرکن
 هر کسک نظر تعجبنی جلب ایدیورم ..
 بر آزدن ایشیدییورم ، قزان شہرشہ
 نیووپیچی انتخاب ایتمش .
 ... او طہمہ دوستلر دولییور ، تبریکات ،

چای ، سوینچ ..

آقشامہ ، مبعوثلر شرفنہ ضیافت وار ؛
 بنی دہ چاغرییورلر : نطقلر ، تبریکلر ،
 توستلر ... آرادہ ، بکادہ خطاب اولنیور ؛
 کویا بو کونکی قادہت مسلمان غلبہ سنہ
 بنم دہ سعیم سبقت ایتمش ..

» آمور « واپوری ، ۱۰ حزیران ۱۹۰۷

T-83449